STRAAT CONSULAAT

JAARVERSLAG 2013

DE ACHTERBAN

DAT ZIJN WIJ

Inhoud

Voorwoord

1. Activiteiten van De Achterban en Straat Consulaat

2. Publiciteit

3. Externe contacten

4. Interne organisatie

5. Colofon

In februari organiseerde De Achterban en Straat Consulaat in samenwerking met het CDA een goed bezochte Daklozen maaltijd.

Voorwoord

Het zijn roerige tijden van bezuinigingen en veranderingen, waarin mensen die afhankelijk zijn van een uitkering of zorg onzeker zijn, duidelijkheid missen. Er komt veel af op de zorg en instellingen bereiden zich hier al op voor. Drang en dwang nemen toe, solidariteit neemt af en door de marktwerking wordt de nadruk veelal gelegd op de successen en worden zaken die minder goed gaan liever onderbelicht. In deze omgeving behartigt Straat Consulaat de belangen van dak- en thuislozen en druggebruikers door te werken aan een aantal doelen:

- Bijdragen aan beleidsvorming
- Toegankelijke zorg en huisvesting
- Goede informatie voor haar doelgroepen
- Eerlijke beeldvorming en fatsoenlijke bejegening
- Sterke en onafhankelijke medezeggenschap binnen de instellingen waar de doelgroepen gebruik van maken

Zij doet dit samen met haar vrijwilligers, die zich De Achterban noemen.
De Achterban wordt gevormd door de vrijwilligers van stichting Straat Consulaat, die ervaring hebben met dak- en/of thuisloosheid en/of druggebruik. De betaalde medewerkers van het Straat Consulaat waarborgen de continuïteit van dit platform. Zij ondersteunen en begeleiden de vrijwilligers. Hierbij worden zij sinds de tweede helft van 2012 geholpen door twee professionele vrijwilligers. Het team wordt ondersteund door een bestuur, op afstand. Straat Consulaat is trots op de ambitieuze groep mensen waarmee het samenwerkt.

De Achterban en het Straat Consulaat werken vanuit de overtuiging dat mensen gelijkwaardig zijn. Wij spreken uit eigen ervaring, maar houden er rekening mee dat de achterban, de samenleving en daardoor ook behoeften veranderen. Daarom houden wij steeds “vinger aan de pols”. Wij fungeren als adviesorgaan voor instellingen en gemeente. Via (sociale) media verspreiden wij informatie en Bijzondere aandacht besteden wij aan verbetering van de beeldvorming rondom dakloosheid en middelengebruik. Met zusterorganisaties wisselen wij uit en bundelen wij de krachten. Voor cliëntenraadsleden vormt De Achterban een ontmoetingsplek waar informatie kan worden verkregen en uitgewisseld.
Binnen De Achterban streven wij naar een veilig klimaat, waar mensen tot hun recht kunnen komen, ieder met de eigen mogelijkheden en beperkingen en met respect voor elkaar. Wij zien het als onze opdracht om de kwaliteit van leven te verbeteren voor alle mensen binnen onze aandachtsgroepen en vinden het belangrijk dat iedereen toegang heeft tot wonen, voeding, scholing, informatie en zich in gelijkwaardigheid verbonden weet met anderen in de samenleving.

1. Activiteiten van De Achterban

Plenaire Achterban vergadering
Werkgroepen
Projectgroepen
Trainingen
Straatambassadeurs
Evenementen
Voorlichtingen door de jongeren
Onderzoeken van De Achterban
Medewerking aan onderzoeken en interviews

Plenaire Achterban vergadering

Dit is een bijeenkomst waar iedereen welkom is: (ex-) dak- en thuislozen, gebruikers en cliënten uit de maatschappelijke opvang en geestelijke gezondheidszorg, vrouwen en jongeren met ervaring op het gebied van dak- en thuisloosheid. Tijdens deze vergadering, die in 2013 vier keer plaatsvond in de Lukaskerk aan het Om en Bij 2, wordt uitgebreid gesproken over “signalen uit het veld”. Hier worden deelnemers op de hoogte gehouden over activiteiten van de diverse werk- en projectgroepen en het is een gelegenheid voor geïnteresseerden om kennis te maken met De Achterban. De bijeenkomst start om 12 uur met een lunch. Van 12:30 tot 15:30 uur wordt de vergadering gehouden. Het aantal aanwezigen varieert van 30 tot 60. De Achterban vergadert eens per kwartaal. Bij iedere bijeenkomst wordt een gastspreker uitgenodigd.

In 2013 waren de gastsprekers:
Maart - Sjanie Korporaal en collega van Limor met een presentatie over Housing First
Juni – Bert Sprokkereef met een presentatie over het Leger des Heils
September – Larissa Bentvelzen en Nick Swanepoel met een presentatie over Impegno
December – geen gast, omdat we wilden terugblikken op 2013 en met elkaar vooruit wilden kijken naar 2014.

Werkgroepen

De Achterban heeft haar taken verdeeld in verschillende werk- en projectgroepen. De werkgroepen zijn:
Werkgroep Achterban
Werkgroep Jongeren

De werkgroepen komen elke twee weken bijeen om te vergaderen. Er worden ideeën en informatie uitgewisseld, taken verdeeld en werkzaamheden op elkaar afgestemd.

Binnen **de werkgroep Achterban** wordt over alle communicatie nagedacht. Op basis van het communicatieplan wordt steeds gewikt en gewogen: waar moeten we onze aandacht op richten en hoe? Er wordt een goed evenwicht bewaard tussen communicatie met enerzijds politiek en instellingen en anderzijds de dak- en thuislozen. De Achterban heeft een eigen website: www.deachterban.info. Achterbanners geven regelmatig voorlichting over De Achterban, of over dak- en thuisloosheid en middelengebruik en er worden regelmatig presentaties gehouden op bijeenkomsten. Ook worden er politieke onderwerpen besproken en wordt er gesproken over instellingen en signalen van de straat.
De agenda's van de raads- en commissievergaderingen worden gevolgd. Wanneer het van belang is worden de vergaderingen bezocht en wordt er ingesproken. Ook symposia en andere activiteiten zoals openingen, presentaties, workshops of huldigingen worden in de gaten gehouden en indien relevant bezocht. Vanuit deze werkgroep worden projecten gestart die politiek, beleid of instellingen betreffen.

De Achterban is op landelijk niveau vertegenwoordigd in de Werkplaats Maatschappelijke Opvang en in het landelijk platform cliënten- en cliëntenorganisaties maatschappelijke opvang (COMO G4) en haar kerngroep. Deze kerngroep heeft regelmatig overleg met beleidsmedewerkers van de vier grote steden, vertegenwoordiging van het ministerie van VWS, Federatie Opvang, de Landelijke Organisatie Cliëntenraden (LOC) en andere relevante partijen. In 2013 werd duidelijk dat de subsidie voor de ondersteuning van COMO zou worden beëindigd. COMO is er niet in geslaagd om een andere financiering te realiseren.

Cliëntenraad DSZW

Vanuit de werkgroep Achterban wordt deelgenomen aan de cliëntenraad Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheidsprojecten (DSZW) die in Den Haag een tweetal werkgroepen heeft, de werkgroep WWB en de werkgroep WMO. In de loop van 2013 is de deelname aan de cliëntenraad beëindigd. Alle andere instellingen die een vertegenwoordiger sturen naar de cliëntenraad kozen al eerder voor afvaardiging van een professional.
Vanuit De Achterban is daarna alleen nog deelname in de werkgroep WWB.
Vanuit Straat Consulaat is deelname aan de cliëntenraad voortgezet. Naast deze werkgroep WMO bestaat in Den Haag het WMO-netwerk. Ook aan dit netwerk wordt deelgenomen door een medewerker van het Straat Consulaat.

Vanuit de werkgroep Achterban wordt deelgenomen aan de Stuurgroep Den Haag onder dak, de evaluatie van de winterregeling en klankbordgroepen rondom woonvoorzieningen.

Vanuit de werkgroep Achterban zijn de projectgroepen Internetmedia, Voorlichting, Opslag, Tentenproject, Soepbus, Spreekuren, Vrouwenverwendag, Woonwijzer en Achterbanners keuren de dagbesteding ontstaan.

De werkgroep Jongeren is een spiegel van de werkgroep Achterban, maar met jongere deelnemers. Zij pakt alles op wat jongeren aangaat: onderzoeken, projecten, communicatie, voorlichting, presentaties, overleg met beleidmakers. Alles voor en door jongeren.

In 2013 werd bovendien zeer actief deelgenomen aan overleg in het kader van de transitie van de jeugdzorg naar de gemeente.

Projectgroepen

Voor kortlopende projecten en evenementen worden vanuit de werk- groepen projectgroepen opgezet. Zij komen bij elkaar als er een noodzaak toe is; soms vaak, soms maar weinig. Zij rapporteren aan de werkgroepen en uiteindelijk aan de plenaire vergadering van De Achterban.

In 2013 is door de volwassen achterbanners aan de volgende projecten gewerkt:

Projectgroep Vrouwenverwendag

Projectgroep Opslag

Tentenproject

Projectgroep Soepbus

Projectgroep Voorlichting

Projectgroep Spreekuren

Projectgroep Straatwijzer

Projectgroep Woonwijzer

Projectgroep Internetmedia, waarin het Imagineproject is opgegaan

Projectgroep Achterbanners keuren de dagbesteding

Educatie en ontwikkeling

Versterking medezeggenschap

De jongeren werkten in 2013 aan de volgende projecten:

Projectgroep Fiets voor Niets

Projectgroep Schooltraject

Projectgroep Advies nachtopvang

Projectgroep dakloosheid

Besprekingen in het kader van de transitie jeugdzorg.

Project: van uitstel komt aandacht, uitgevoerd door stagiair Krishna Moelchand

Projectgroep Vrouwenverwendag bereidt de jaarlijkse vrouwenverwendag voor. Ieder jaar op internationale vrouwendag 8 maart organiseert het Straat Consulaat met de Achterbanvrouwen, Haagse Kopjes en de stichting Geknipt voor Kunst een verwendag voor vrouwen uit de Maatschappelijke Opvang, waarbij de aandacht vooral gaat naar de vrouwen die dakloos zijn en vrouwen die de meest laagdrempelige voorzieningen bezoeken. Er wordt veel geïnvesteerd in contacten met particulieren en bedrijven om hen te betrekken bij deze vrouwen.

Projectgroep Opslag: Achterbanners hebben in 2012 onderzoek gedaan onder daklozen waaruit bleek dat er onder daklozen unaniem grote behoefte is aan opslagmogelijkheid voor de zware tassen met bezittingen. Uiteindelijk heeft Brijder de ruimte geboden en heeft Reakt de bemensing gerealiseerd. In 2013 de Brijderlocatie met de in totaal 50 kluizen verhuisd en heeft Brijder de bemensing van Reakt overgenomen. Vanuit de praktijk bereiken ons signalen dat de kluizen allemaal bezet zijn en dat er behoefte is aan uitbreiding. We zijn er in 2013 echter niet in geslaagd om een extra locatie voor aanvullende kluizen te vinden.

Tentenproject: Buitenslapers die niet in de nachtopvang kunnen slapen, kunnen bij De Achterban een tentje, slaapzaak of dekens lenen voor zolang ze die nodig hebben. Deels gesponsord door een anonieme Hagenaar, deels geschonken door particulieren en instellingen.

Projectgroep Soepbus was een kort project in 2011. Voor 2012 werd door de Kesslerstichting, exploitant van de soepbus, een grote sponsor gevonden voor een jaar, waarna het voortbestaan wederom onzeker was. Voor 2013 werden certificaten uitgegeven, die

uiteindelijk allemaal zijn verkocht. Eind 2013 werd het probleem weer actueel en wederom is voor een dergelijke constructie gekozen. Het geld wordt nu per jaar bijeen geschraapt. Omdat de bus een zeer laagdrempelige voorziening is voor de werkelijke onderkant van de samenleving wordt deze onzekerheid door Achterbanners als bijzonder vervelend ervaren. Het lot van de soepbus, of eigenlijk vooral het lot van haar klanten, gaat hen zeer ter harte en het aanbod van de voorziening wordt kritisch gevolgd. Zo is eind 2012 een petitie aangeboden met handtekeningen van bezoekers van de voorziening, om de slechte kwaliteit van de soep onder de aandacht van de exploitant te brengen. De Kesslerstichting heeft inmiddels een andere leverancier gekozen, waardoor de kwaliteit van de soep is verbeterd. De Achterbanners zullen vanwege de aard van het project altijd aandacht blijven houden voor de soepbus.

Projectgroep Voorlichting: Vanuit deze projectgroep wordt voorlichting gegeven aan cliënten binnen instellingen over De Achterban en aan studenten, medewerkers van instellingen en andere belangstellenden over dakloosheid en verslaving.

Projectgroep Spreekuren: als aanvulling op de voorlichtingen doen Achterbanners spreekuren in instellingen. Zij geven informatie over De Achterban, kunnen eventueel verwijzen en bieden een luisterend oor binnen instellingen. In de winter wordt ook “spreekuur” op straat verzorgd, waarbij mensen worden gewezen op de mogelijkheden van de winterregeling, die in 2013 doorliep tot in april.

Projectgroep Straatwijzer: Straat Consulaat en Achterban zijn van mening dat de informatievoorziening voor daklozen ver onder de maat is. Instellingen hebben prachtige folders waarin hun eigen aanbod centraal staat, een overzicht van het aanbod van de

verschillende instellingen in één uitgave voor cliënten was er nooit. Vandaar dat deze informatie door ons is gebundeld en uitgebracht in de zogenoemde “Straatwijzer”. Een handzaam boekje in zakformaat waarin daklozen in één oogopslag kunnen zien waar zij kunnen slapen, eten, waar ze terecht kunnen voor dagbesteding, een luisterend oor, enz. Deze uitgave wordt steeds geactualiseerd. In 2013 verscheen alweer een derde druk, met een oplage van 2500 exemplaren. Ook onder medewerkers van instellingen vindt er gretig aftrek plaats.

Projectgroep Woonwijzer: Als blijkt dat er behoefte is aan informatie rondom het huren van woonruimte besluiten we om het project Woonwijzer te starten. In een handzaam boekje willen we informatie verstrekken aan daklozen die op zoek zijn naar een woning of kamer. In 2012 werd gestart met het verzamelen van informatie hiervoor. In 2013 werd het resultaat gepubliceerd in een handzaam boekje in zakformaat.

Projectgroep Internetmedia: de sociale media nemen een steeds voornamere plek in binnen het werkveld en De Achterban heeft dit ook opgepakt. Achterban is vooral actief op Facebook. Binnen de projectgroep wordt afgesproken wie de moderators zijn, welke regels men in acht neemt en welke onderwerpen zich voor dit middel lenen.

Imagineproject: In 2012 werd de start gemaakt met een nieuw Imagineproject. Binnen Imagine wordt aandacht besteed aan de verbetering van de beeldvorming rondom dak- en/of thuisloosheid en/of verslaving. Binnen dit project willen wij laten zien dat mensen uit onze doelgroepen dromen hebben. Gewone dromen: over weer naar school gaan, werk doen wat bij je past, het hebben van liefdevolle relaties. Het project heeft de werktitel: “Ik heb een

droom”. De projectgroep hoopte in 2013 met affiches, YouTube-filmpjes en verwijzingen naar de Achterban website naar buiten te treden. Dit is niet gelukt, het project is in de ijskast gezet en we hopen hier nog op terug te kunnen komen.

Projectgroep Achterbanners keuren de dagbesteding: Dit is in 2012 en 2013 ons grootste project en verdient om meerde redenen een aparte vermelding. In navolging van het PAJA project (Participatie Audit JA) wat Straat Consulaat en de Achterban jongeren, samen met MARA en het Verwey- Jonker Instituut uitvoerden in 2010 en 2011 is Straat Consulaat in 2012 met de volwassen Achterbanners en het Verwey-Jonkerinstituut gestart met het eerste PAJA project voor volwassenen in Nederland. Fondsen die bereid waren om hierin te participeren zijn Fonds 1818 en het SKANfonds. Wij zijn hen zeer dankbaar! Achterbanners vormen keuringsteams, die getraind worden en daarna middels interviews de meningen polsen van cliënten binnen acht instellingen voor dagopvang en dagbesteding in Den Haag. Verbeterplannen die hieruit voortkomen worden waar mogelijk door de instelling opgepakt en uitgevoerd, waarna zij een certificaat ontvangen. Het project is in 2012 gestart en liep door in 2013. September 2013 vond een feestelijke afsluiting plaats met de presentatie van de resultaten aan wethouder Rabin Baldewsingh. Met de aanbevelingen vanuit dit project is direct gestart met een tweetal nieuwe projecten: Educatie en ontwikkeling en Versterking medezeggenschap. Voor de uitvoering van het eerste project heeft de wethouder het mooie bedrag van € 19.000, - beschikbaar gesteld.

Educatie en ontwikkeling is in het leven geroepen omdat cliënten binnen de dagbesteding hebben aangegeven dat zij hier meer aandacht voor willen. In de werkgroep hebben vertegenwoordigers van alle MO-instellingen in Den Haag, ROC-Mondriaan, Gemeente,

Achterban en Straat Consulaat zitting en eind 2013 werd gewerkt aan het project “kwalificerend traject voor (ex-) dak- en thuislozen”, waarin 25 cliënten kunnen instromen (half 2014), die uiteindelijk met een kwalificatie en hopelijk een baan hun deelname kunnen beëindigen. Alle hobbels die zij onderweg zullen tegenkomen hopen wij zoveel mogelijk weg te kunnen nemen.

Versterking medezeggenschap vloeit voort uit de aanbeveling van cliënten dat zij meer willen horen en zien van de medezeggenschap in de instellingen. Uit ons onderzoek bleek dat cliënten hier vaak maar weinig van wisten. In dit project worden cliëntenraden in Den Haag geïnterviewd en worden hun successen opgetekend. Deze zullen worden gebundeld in een boekwerkje wat in 2014 zal worden gepresenteerd en uitgebracht.

Jongeren projectgroep Fiets voor Niets: een jongere uit De Achterban knapt samen met een jongere uit de opvang een fiets op, die de jongere daarna in gebruik mag nemen om zijn afspraken na te komen. Boetes voor zwartrijden worden hiermee voorkomen. Het project wordt in 2013 gesponsord door Fonds 1818 en uitgevoerd samen met DUWO en het Fietsendepot.

Jongeren projectgroep schooltraject zoekt uit en streeft naar mogelijkheden voor jongeren met schulden om weer naar school te kunnen. De resultaten van het project zijn overgedragen aan landelijk jongerenplatform United Voices en het probleem is neergelegd bij Manja Smits, lid van de Tweede Kamer voor de SP. Het probleem blijft echter actueel en daar waar mogelijk wordt hier aandacht voor gevraagd. In het project Educatie en ontwikkeling zal ook worden getracht om belemmeringen weg te nemen en zal dit onderwerp zeker weer bespreekbaar worden gemaakt.

Jongeren projectgroep advies nachtopvang heeft in 2012 jongeren die verblijven in de nachtopvang ondervraagd over hun verblijf en de doorstroom. Deelnemers aan deze projectgroep nemen deel aan de adviesgroep nachtopvang, waarvan het Straat Consulaat trekker is. Advies is uitgebracht aan de gemeente en is meegenomen in een door VWS geïnitieerd ondersteuningsprogramma voor zwerfjongeren. Sindsdien zijn er verbeteringen doorgevoerd in de nachtopvang, maar aandacht voor de nachtopvang blijft, ook in 2013, geboden.

Binnen de **projectgroep dakloosheid** bespreken de jongeren allerlei signalen.

Besprekingen in het kader van de transitie jeugdzorg

Jongeren geven bij de beleidsmakers aan wat zij belangrijk vinden in het kader van het overhevelen van de zorg voor de jeugd aan de gemeente per 1-1-2015. Eind 2013 droegen zij samen met andere jongeren bij aan de kadernota jeugdzorg met de volgende vijf aandachtspunten:

16 + hulp op maat, goed voorbereiden op zelfstandigheid en nazorg

Jongeren moeten goed en tijdig voorbereid worden op hun zelfstandigheid. Stop de hulp niet op hun 18e jaar, maar zorg dat zij zelfstandig of met begeleiding van hun netwerk/professionals voor zichzelf kunnen zorgen. (Dat betekent dat de hulp gericht is op talentontwikkeling, het vinden van een dagbesteding, een woonplek, financiële zelfstandigheid, leren budgetteren en met geld omgaan, zo nodig herstel van relatie met ouders en een sociaal netwerk). Als verdere hulp nodig is, is een goede overgang belangrijk en goede nazorg.

Een vast contactpersoon, één organisatie voor elk gezin

Jongeren en ouders willen graag één organisatie of aanspreekpunt. Bij wie en waar je kan aankloppen voor informatie en hulp moet gemakkelijk te vinden zijn. Het eerste contact met de hulpverlening moet goed zijn en vertrouwen wekken. Je moet één of twee vaste contactpersoon krijgen zo lang het nodig is. Liefst twee zodat als de ene ziek is of op vakantie er een ander is die de situatie kent. Het is goed als er gekeken wordt naar hulp voor het hele gezin. Ouders moeten betrokken worden bij de hulp en zelf ook hulp krijgen, als zij daar behoefte aan hebben. Je moet zorg op maat krijgen van deskundige hulpverleners, die je ook goed informeren over je rechten, kennis hebben van alle hulpverleningsmogelijkheden en je een goed advies geven. Communicatie met jongeren, ouders en tussen instellingen moet verbeteren. Zorg ervoor dat hulp snel kan starten.

Participatie: meedenken, meepraten en meebeslissen

Instellingen en gemeenten moeten regelen dat jongeren en ouders in de instelling en in de gemeente kunnen meedenken, meepraten en meebeslissen over de zorg die zij nodig hebben. Cliëntparticipatie moet gewaarborgd zijn. Ook in de transitiefase is participatie noodzakelijk.

Maak gebruik van de ervaringsdeskundigheid van jongeren en ouders en geef deze waar mogelijk ook een plek in de hulp. Ervaringsdeskundigen kunnen ook ingezet worden in de hulp. Belangrijk dat er maatjesprojecten zijn voor jongeren en ouders.

Privacy

Privacy is heel erg belangrijk en moet overal goed geregeld zijn. Als er meer zorg via school gegeven wordt, ook daar. Ouders en jongeren

moeten worden betrokken bij het opstellen van een privacy reglement. Er moet altijd toestemming gevraagd worden over gegevensuitwisseling. Ga praten mét in plaats van óver ouders en jongeren. Ook in voorzieningen moet er zorgvuldig omgegaan worden met dossiers en persoonlijke gegevens van jongeren en ouders. Waarom kunnen jongeren en ouders niet hun eigen dossier beheren?

Kwaliteit van de hulp en beschikbaarheid

Er moet meer aandacht zijn voor de kwaliteit van de hulp en de hulpverleners. Ontwikkel landelijke kwaliteitsstandaarden voor de hulp (óók het eten) én de hulpverleners samen met jongeren en ouders. Train medewerkers goed, (samen met ervaringsdeskundigen) en zorg dat kennis up to date blijft. Als er bezuinigd moet worden, betrek jongeren en ouders daar dan bij. Zorg ervoor dat goed personeel niet ontslagen wordt.

Regiobinding is lastig voor jongeren, zij zijn mobiel. Specialistische hulp is nodig en moet beschikbaar zijn voor jongeren ongeacht waar zij wonen.

Project: van uitstel komt aandacht door stagiair Krishna Moelchand. In het kader van zijn HBO-CMV-opleiding heeft Krishna voor Straat Consulaat het concept uitgestelde koffie uitgewerkt in een plan van aanpak en geïmplementeerd bij een Haagse instelling. Vanuit de visie dat er behoefte is aan meer manieren die structureel een laag-drempelig van aard zijn, om een bijdrage te kunnen leveren vanuit de maatschappij, ten behoeve van mensen die geen geld te besteden hebben voor een kop koffie in een horecaonderneming. Bij de aftrap, samen met deze instelling, was een groep Achterbanners hem be-hulpzaam.

Trainingen

Drie jaren op een rij, 2009 – 2010 – 2011, werden actieve Achterbanners opgeleid tot straatambassadeur. Vooral vanwege onzekerheid over de toekomst is deze training in 2012 niet aangeboden. Wel is een serie van drie trainingen gegeven aan de projectgroep voorlichting over het geven van voorlichtingen. Ook de jongeren volgden een serie van drie trainingen in het kader van hun voorlichtingswerkzaamheden. De trainingen werden afgesloten met een certificaat. Achterbanners volgen in 2013 trainingen bij fonds 1818 voor het opstellen van een projectplan en het aanvragen van ondersteuning bij projecten.

In het project Achterbanners keuren de dagbesteding is een serie van tien trainingen opgenomen voor de vrijwilligers die meedoen aan het project. Deze trainingen werden deels in 2012 verzorgd, maar liepen door in 2013.

Straatambassadeurs

Naast hun deelname aan werk- en projectgroepen doen straatambassadeurs diverse extra werkzaamheden als:

- individuele belangenbehartiging (zoals meegaan met daklozen om paspoort te regelen), meegaan naar het CCP, e.a.
- gesprekken met fondsen (kennismaken, projecten onder de aandacht brengen),
- brieven schrijven (naar kranten, instellingen).
- Informatie verspreiden, zoals de eigen flyers, straatwijzer, maar ook informatie over bijvoorbeeld de winterregeling
- het doen van spreekuren wordt in 2013 in bijna alle gevallen door straatambassadeurs opgepakt.

Straatambassadeurs houden vinger aan de pols in alle laagdrempelige voorzieningen, met in de winter van 2012 – 2013 extra aandacht voor de nieuwe locatie van de winterregeling aan de Zilverstraat.

Evenementen

De medewerkers van het Straat Consulaat en de Achterbanners bezoeken regelmatig evenementen. Evenementen in 2013 die eruit springen:

De vrouwenverwendag op 8 maart van Achterban en Straat Consulaat kwam tot stand in samenwerking met kapperszaak Haagse Kopjes, Pakkie Deftig van de Kesslerstichting, STEK, Straatpastoraat, Café De Oude Mol, vele vrijwilligers en vele anderen, die giften deden om de vrouwen een onvergetelijke dag te verzorgen.

De Achterbanjongeren helpen net als andere jaren ook in 2013 mee met het organiseren van de studiemiddag Zwerfjongeren en spelen tijdens de studiemiddag een grote rol.

Vrijwilligers van De Achterban helpen de vrijwilligers van de Boodschappen Begeleiding Dienst bij het realiseren van A Meezing Kerst, een Kerstsamenzang voor 800 Haagse ouderen in de Grote Kerk te Den Haag.

Voorlichting door de jongeren

Jongeren hebben voorlichting gedaan bij het Parnassia Topteam Jeugd, op de teamdag van Vast en verder van het Leger des Heils, bij de William Schrikkergroep voor voogden en bij bureau Jeugdzorg voor voogden en gedragsdeskundigen.

Onderzoeken van De Achterban

Bij de projectgroepen is het Achterbanonderzoek van acht dagopvang- en dagbestedingprojecten al uitgebreid beschreven. Resultaten werden in september 2013 gespresenteerd en uitgebracht in boekje.

Vanwege de sluiting van de OVHG aan de vdVennestraat en de voorgenomen sluiting van de OVHG aan het Zieken startten we eind 2012 een onderzoek naar de zorgbehoefte onder de (ex-) bezoekers van de OVHG's. De interviews worden gedaan door Achterbanners. Resultaten van dit onderzoek verschenen in 2013.

In 2013 werd onderzoek gedaan naar de wenselijkheid van vergoedingen in de dagbesteding. In de rapport komen alle geïnterviewde aan het woord. Conclusie: handen af van (de vergoedingen) in de dagbesteding.

Medewerking aan onderzoeken en interviews

Het Plan van Aanpak Maatschappelijke Opvang (2006) is bedoeld om de situatie van (potentieel) daklozen te verbeteren en tegelijkertijd de overlast die deze groep veroorzaak terug te dringen. In opdracht van VWS rapporteert het Trimbosinstituut jaarlijks over de voortgang van dit plan. Voor de invulling van de cliëntenparagraaf in deze monitor worden jaarlijks Achterbanners geïnterviewd. Deze monitor wordt ieder jaar aan de Tweede Kamer aangeboden.

Achterbanners doen mee aan CODA- G4, een cohortstudie onder daklozen in de vier grote steden uitgevoerd door IVO in opdracht van het Ministerie van VWS, Directie Maatschappelijke Ondersteuning (DMO).

Achterbanners werden geïnterviewd voor Haags Straatnieuws.

Achterbanners worden regelmatig door media geïnterviewd naar aanleiding van projecten, onderzoek of persberichten.

Grootschalig langdurig onderzoek in opdracht van VWS

In opdracht van het ministerie van VWS wordt er een langdurig en grootschalig onderzoek uitgevoerd (CODA G4, een cohortstudie) waarin ruim 500 daklozen zeker 2,5 jaar worden gevolgd. Onder deze mensen zitten ook een vijftal Achterbanners. De eerste resultaten van dit onderzoek deden vermoeden dat het profiel van de daklozen de afgelopen jaren waarschijnlijk is veranderd en ook dat de deelnemers over het algemeen kwetsbaar zijn. Uit de tweede tussenrapportage wordt duidelijk dat er uiteindelijk vijf profielen van daklozen te onderscheiden zijn die verschillen op een aantal kenmerken, waaronder middelengebruik, psychische en lichamelijke klachten en (vermoeden van) licht verstandelijke beperking. Opvallend is dat bij 29,5 procent van de deelnemers sprake is van een (vermoeden van) een licht verstandelijke beperking. Deze kennis zou in de toekomst kunnen helpen bij het schatten van de zorgbehoefte bij de voordeur van de maatschappelijke opvang. Uit de tweede meting van het cohort onderzoek wordt tevens duidelijk dat 6 maanden voor veel deelnemers te kort zijn om tot een stabiele woonsituatie en een verlaging van de schulden te komen. Er is een kleine verbetering zichtbaar in de subjectieve kwaliteit van leven. De staatssecretaris hecht grote waarde aan dit onderzoek en verbindt er ook conclusies aan. Zo heeft hij eerder het project (On)Beperkte

Opvang van MEE Nederland en Federatie Opvang medegefinancierd, waarbinnen zij hebben onderzocht hoe cliënten met een (vermoedelijke) licht verstandelijke beperking binnen de opvang tijdig kunnen worden herkend en goed kunnen worden ondersteund door middel van samenwerking en kennisdeling. De resultaten van dit project waren positief. Er is een handreiking opgesteld voor de samenwerking tussen organisaties voor maatschappelijke opvang en MEE bij de herkenning en ondersteuning van mensen met een licht verstandelijke beperking. Deze is beschikbaar op de websites van zowel Federatie Opvang en MEE.

Onderzoek naar Regiobinding en landelijke toegankelijkheid

Na regelmatig aandringen en leveren van casuïstiek, mede vanuit COMO en de Werkplaats MO waarin Achterban en Straat Consulaat deelnemen, deed de staatssecretaris aan het Trimbos instituut het verzoek om onderzoek te doen naar regiobinding en landelijke toegankelijkheid van de maatschappelijke opvang. Aan dit onderzoek deden ook een aantal Achterbanners mee als misteryguest. De onderzoekers concludeerden dat het principe van regiobinding kan rekenen op veel draagvlak, dat er goede voorbeelden zijn van gemeenten en opvanginstellingen die serieus werk maken van landelijke toegankelijkheid, maar dat er ook nog werk te verrichten is. Uit de resultaten blijkt dat de landelijke toegankelijkheid van de maatschappelijke opvang in de huidige praktijk niet voor alle rechthebbende dakloze aanvragers gewaarborgd is. In de vertaling van beleid naar praktijk zijn op verschillende niveaus verbeterslagen te maken, bijvoorbeeld het vastleggen van beleid en bezwaarprocedures, het expliciet afspraken maken hierover tussen gemeenten en opvanginstellingen en het instrueren van medewerkers hierover. Gemeenten voldoen in de praktijk blijkbaar niet aan hun wettelijke plicht om de maatschappelijke opvang landelijk toegankelijk te laten zijn, terwijl zij er zorg voor moeten

dragen dat rechthebbenden toegang krijgen tot de maatschappelijke opvang, ook als zij geen binding hebben met een bepaalde regio. De staatssecretaris heeft de VNG en de wethouders van de centrumgemeenten daarom nu duidelijk gemaakt dat hij er vanuit gaat dat zij de bevindingen van het rapport ter harte nemen en ook gezamenlijk expliciet maken dat zij zich inzetten voor verbetering. Ten aanzien van dat laatste verwacht hij dat de wethouders van de centrumgemeenten voor maatschappelijke opvang hun eerder uitgesproken intenties bekrachtigen middels een convenant. In een reactie hebben de VNG en Federatie Opvang laten weten dat er commitment is om te komen tot een goed werkende praktijk, waar burgers die dat nodig hebben op een verantwoorde manier een plek in de maatschappelijke opvang krijgen. In 2014 zal het onderzoek worden herhaald, om te zien of de beoogde verbetering van de landelijke toegankelijkheid dan inderdaad is opgetreden.

2. Publiciteit

Publicaties e.a.

Media aandacht

Publicaties e.a.

We laten zakagenda's voor Achterbanners en andere liefhebbers bedrukken met het Achterbanlogo.

De Achterbanwebsite wordt actueel gehouden en goed bezocht.

Flyer Achterban Spel.

De Straatwijzer (in 2013 verscheen de derde aangepaste editie).

Kleine straatwijzer (Het Boekje) voor jongeren.

Flyers met aankondigingen van de interviews in het kader van het project. Achterbanners keuren de dagbesteding en ook weer flyers waarmee de cliënten werden geïnformeerd over de aanbevelingen die werden gedaan aan de instellingen en hoe de instellingen de aanbevelingen hebben opgepakt.

Het Verwey-Jonkerinstituut bracht een boekje uit met de beschrijving van dit project, werkwijze, resultaten en aanbevelingen.

Media aandacht

Wij zien onszelf graag terug in de overige (niet internet) media:

- om de beeldvorming rondom daklozen en dakloosheid te verbeteren
- om aandacht te vragen voor problemen waar onze achterban mee worstelt
- om contact te maken met de wereld
- om de discussie met anderen aan te gaan.

Ook in 2013 is dit weer een aantal keren gelukt.

3. Externe contacten

Cliëntenraden

Overleg

Achterbanners keuren de dagbesteding

September 2013 vond een feestelijke afsluiting plaats van met de presentatie van de resultaten aan wethouder Rabin Baldewsingh.

Cliëntenraden

Cliëntmedezeggenschap staat (naast –participatie) centraal binnen De Achterban. Diverse Achterban deelnemers hebben dan ook zitting in een cliëntenraad in de volgende instellingen en organisaties:

- Leger des Heils
- Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheidsprojecten (dSZW)
- Schroeder van der Kolk
- Haagse Zaak
- Brijder MSC

Contacten worden onderhouden met cliëntenraden van Brijder, Limor, REAKT en Parnassia. Met ons project “Versterking medezeggenschap” worden deze contacten verder aangehaald.

Overleg

Achterbanmers en medewerkers Straat Consulaat nemen deel aan diverse overlegstructuren en werken graag samen met andere partijen.

Een greep:

- Evaluatie winterregeling in Den Haag
- COMO G4
- Landelijk platform Zwerfjongeren United Voices
- Ketenoverleg zwerfjongeren
- Overleg met programmabureau Jeugd
- Stuurgroep Den Haag Onder Dak
- Signaleringsoverleg met programma BZJ
- Overleg met CCP

- Overleg met Kesslerstichting (kortdurende zorg)
- Breedstedelijk overleg ongedocumenteerden
- Regionale Cliëntorganisaties in Zuid Holland
- WMO-platform
- Cliëntenraad DSZW
- OVHG Brijder
- LOC, Landelijke Organisatie Cliëntenraden
- FO, Federatie opvang
- Afstemming met Kompassie, die bijeenkomsten organiseren in het kader van de GGZ-belangenbehartiging. Hierbij sluit ook een Achterbanner aan
- Overleg outreachende werkers
- Overleg met de participatieformule over een nieuw uit te voeren project in 2014

4. Interne organisatie

Stichting Straat Consulaat
Professionele krachten
Vrijwilligers
Bestuur
Stagiaire
Huisvesting
Toekomst

Stichting Straat Consulaat

Stichting Straat Consulaat waarborgt de continuïteit van De Achterban. De stichting heeft een exploitatiesubsidie van gemeente Den Haag. Waar mogelijk laat zij fondsen of bedrijven participeren in projecten.

Professionele krachten

In 2012 werken er twee betaalde krachten bij het Straat Consulaat. Eén consulent, Joy Falkena en een coördinator/consulent, Elly Burgering, die allebei fulltime (36 uur per week) werken. Zij worden bijgestaan door twee professionele vrijwilligers die zich in de loop van 2012 via het HOF bij de organisatie aansloten: Marjan Mensert, voor 24 uur per week en Natasja Maduro, voor 16 uur per week.

Vrijwilligers

De vrijwilligers van De Achterban zijn zonder uitzondering afkomstig uit de doelgroepen van het Straat Consulaat. Zij zetten hun ervaringen in om samen met lotgenoten en met de medewerkers van het Straat Consulaat de belangen te behartigen voor die zelfde doelgroepen. Hierin worden zij begeleid en gecoacht door medewerkers van stichting Straat Consulaat. Vrijwilligers ontvangen van het Straat Consulaat onkosten- en vrijwilligersvergoedingen.

Bestuur

Het bestuur van het Straat Consulaat bestaat op 31-12-2013 uit voorzitter Nico Boersen, secretaris Marjolein Grimmelikhuijsen,

penningmeester Alexander Borst en de twee leden Johan den Dulk en Jeanette Doll.

Stagiaires

Gedurende het schooljaar 2012 – 2013 wordt het team van het Straat Consulaat versterkt door een Stagiaire MBO-SMD, Desirée vd Willik.
Van maart tot en met juli kwam stagiair Krishna Moelchand onze gelederen versterken in kader van zijn opleiding HBO-CMV. Hij voerde bij ons het project: “van uitstel komt aandacht” uit.

Huisvesting

In 2013 huurde het Straat Consulaat twee kantoorruimten in het bedrijfsverzamelgebouw van STEK aan de Parkstraat 32 te Den Haag. Deze ruimtes worden gebruikt door de medewerkers, vrijwilligers en stagiaires van het Straat Consulaat en de vrijwilligers van De Achterban.
Werk- en projectgroepvergaderingen vinden meestal in dit gebouw plaats.
De plenaire vergadering van De Achterban vond in 2013 altijd plaats in de Lukaskerk aan het Om en Bij 2 te Den Haag.

Toekomst

Op de laatste vergadering in 2013, op woensdag 18 december, hebben we met elkaar verwachtingen voor 2014 uitgesproken. Tot besluit van dit jaarverslag een aantal genoemd:

We hopen op een succesvolle viering van het 5-jarige bestaan van de werkgroep jongeren, meer slaapplaatsen in de nachtopvang en meer Housing First, gezondheid en veel geluk, voortgang in de medezeggenschap, dat alle verbeterpunten van ons opgepakt worden!

Colofon

Tekst: Elly Burgering
Vormgeving: Cees Elshout
Foto’s: Cees Elshout en archief Straat Consulaat